

OCENA DOPUSZCZALNOŚCI POMOCY PUBLICZNEJ DLA INWESTYCJI W INFRASTRUKTURĘ ENERGETYCZNĄ W ŚWIETLE ZASAD OCHRONY ŚRODOWISKA

REFLEKSJE NA TLE ORZECZNICTWA TSUE W SPRAWIE ELEKTROWNI JĄDROWEJ HINKLEY POINT C

DR MARCIN STOCZKIEWICZ

WYNIKI BADAŃ W RAMACH STAŻU NAUKOWEGO

NA WYDZIALE PRAWA I ADMINISTRACJI UNIwersytetu SZCZECIŃSKIEGO, MAJ 2022

POMOC PAŃSTWA NA INWESTYCJE ENERGETYCZNE

- Energetyczne projekty inwestycyjne
- Artykuł 107 ust. 1 TFUE
- Artykuł 107 ust. 2 i 3 TFUE
- Wytyczne w sprawie pomocy państwa na ochronę klimatu, środowiska i energii 2022, C/2022/481, Dz.U. C 80 z 18.2.2022, s. 1-89.
- Pytania kluczowe:
  - Czy środek stanowi pomoc państwa?
  - Czy pomoc państwa jest zgodna z rynkiem wewnętrznym?

ZASADA INTEGRACJI A POMOC PAŃSTWA

- C-487/06 P, British Aggregates przeciwko Komisji,
  - wymagania związane z ochroną środowiska:
  - "nie może uzasadniać wyłączenia środków selektywnych z zakresu stosowania art. 107 ust. 1 TFUE", s. 90-92.
  - mogą być brane pod uwagę przy ocenie zgodności środka pomocy państwa ze wspólnym rynkiem zgodnie z art. 107 ust. 3 TFUE.
- T-57/11, Castelou Energia przeciwko Komisji,
  - "Oceniając mechanizm wsparcia, który nie ma celu środowiskowego, Komisja nie jest zobowiązana do uwzględnienia zasad ochrony środowiska podczas badania procedur wsparcia i wdrażania (...)", str. 188.

HINKLEY POINT C – PRZYPADEK GRANICZNY

- Komisja Europejska , decyzja 2015/658 z dnia 8 października 2014 r. w sprawie środka pomocy SA.34947 (2013/C) (ex 2013/N)
- Sąd, wyrok z dnia 12 lipca 2018 r., Austria przeciwko Komisji, T-356/15, EU:T:2018:439
- Opinia Rzecznika Generalnego Hogana wydana w dniu 7 maja 2022 r., ECLI:EU:C:2020:352.
- Trybunał Sprawiedliwości (wielka izba), wyrok z dnia 22 września 2020 r., C-594/18 -P, ECLI:EU:C:2020:742

WYROK TSUE (SĄDU) UNII EUROPEJSKIEJ

- Wyrok z dnia 12 lipca 2018 r., Austria przeciwko Komisji, T-356/15
- **Austria:** "istnieje sprzeczność między promowaniem energii jądrowej z jednej strony, a zasadami ochrony środowiska, ostrożności, zasadą "zanieczyszczający płaci" i zasadą zrównoważonego rozwoju", str. 110.
- **Wielka Brytania:** "Jeśli chodzi o zasady, które te państwa członkowskie wywodzą z TFUE, należy przypomnieć, że zgodnie z art. 106a ust. 3 Traktatu o Euroatomie, postanowienia Traktatu UE i TFUE nie stanowią odstępstwa od postanowień Traktatu o Euroatomie", s. 112.

WYROK TSUE (TRYBUNAŁU SPRAWIEDLIWOŚCI) UNII EUROPEJSKIEJ

- Trybunał Sprawiedliwości, wyrok z dnia 22 września 2020 r., C-594/18 P
- "Artykuł 106a ust. 3 traktatu Euratom nie może wykluczać stosowania, między innymi, artykułu 37 Karty, który stanowi, że "wysoki poziom ochrony środowiska i poprawa jego jakości muszą być zintegrowane z politykami Unii i zapewnione zgodnie z zasadą stałego rozwoju", artykułu 11 TFUE, zgodnie z którym przy ustalaniu i realizacji polityk i działań Unii, w szczególności w celu wspierania stałego rozwoju, muszą być brane pod uwagę wymogi ochrony środowiska naturalnego, oraz art. 194 ust. 1 TFUE, zgodnie z którym polityka Unii w dziedzinie energetyki powinna uwzględniać potrzebę zachowania i poprawy stanu środowiska naturalnego." p. 42

WYROK TSUE (TRYBUNAŁU SPRAWIEDLIWOŚCI) UNII EUROPEJSKIEJ

- "Wynika z tego, że ponieważ art. 107 ust. 3 lit. c) TFUE ma zastosowanie do pomocy państwa w sektorze energii jądrowej objętym Traktatem Euratom, pomoc państwa na działalność gospodarczą należącą do tego sektora, co do której po zbadaniu wykazano, że narusza zasady prawa UE w dziedzinie środowiska, nie może zostać uznana za zgodną z rynkiem wewnętrznym na podstawie tego postanowienia." p. 45
- "(...) zasada ochrony środowiska, zasada ostrożności, zasada "zanieczyszczający płaci" i zasada zrównoważonego rozwoju nie mogą być uważane za wykluczające, we wszystkich okolicznościach, przyznanie pomocy państwa na budowę lub eksploatację elektrowni jądrowej."
" p. 49

WNIOSKI

---

1. Unijna polityka ochrony środowiska i unijne reguły konkurencji mają odrębne, specyficzne podstawy prawne, odmienne cele i odrębne akty prawa wtórnego.
2. Istnieją dwie zasady Traktatu łączące cele i wymogi ochrony środowiska z zasadami konkurencji i ich egzekwowaniem: (i) klauzula "integracji" określona w art. 11 TFUE oraz (ii) zasada "zanieczyszczający płaci" określona w art. 191 ust. 2 TFUE.
3. Cele środowiskowe nie mogą zmienić pojęcia pomocy państwa (jego definicji), a zatem nie mogą być brane pod uwagę przy ocenie, czy dany środek stanowi pomoc państwa w rozumieniu art. 107 ust. 1 TFUE.
4. Zasady pomocy państwa mają również zastosowanie do oceny pomocy na inwestycje w energię jądrową.
5. Zasady i przepisy dotyczące ochrony środowiska mają zastosowanie do oceny dopuszczalności pomocy na rzecz energii jądrowej.
6. Zasady ochrony środowiska nie stoją w sprzeczności z promowaniem energii jądrowej. W okolicznościach konkretnego przypadku - programu pomocy - należy zbadać, czy te zasady i przepisy stoją na przeszkodzie uznaniu pomocy za zgodną z rynkiem wewnętrznym (a więc dopuszczalną).

DZIĘKUJĘ ZA UWAGĘ

- dr Marcin Stoczkiewicz
- kontakt: mstoczkiewicz@clientearth.org